

מאחורי הקלעים: מערך איסוף התרופות של "חברים לרפואה"

השבוע ביקרתי במרכז הלוגיסטי של ארגון "חברים לרפואה", לראות מקרוב את היערכות הארגון לקראת הפסח - המוגדרת על ידי הארגון כ"קריטית" עבור מערך איסוף התרופות.

המרכז ממוקם במבנה בלתי מרשים מבחוץ, אך בפנים מתגלה מערך עצום ומורכב של מיון, אחסון והפצת תרופות. מאז הקמת העמותה לפני 22 שנה פועל הארגון בסטנדרטים הגבוהים ביותר ותחת פיקוח רגולטורי מחמיר, רישיונות ואישורים מכל הגורמים הרלוונטיים במשרד הבריאות.

"למעשה אנחנו עוסקים בהצלת משאבים יקרי ערך", מסביר ר' ברוך ליכרמן, שייסד את הארגון בשנת תשס"ב יחד עם ר' יחיאל לנדמן ז"ל. "הנתונים מדברים בעד עצמם: בכל שנה מושלכות לפח תרופות בשווי מאות מיליוני ש"ח שיכולות להציל חיים".

ליכרמן מציג נתונים: בשנה האחרונה חילק הארגון תרופות בשווי 110 מיליון ש"ח ל-7,000 חולים בחודש, ללא תשלום. למרות היקף הפעילות המדהים, אפשר לעשות עוד עשרות מונים אם האנשים היו מודעים יותר לנושא.

בסיוור בבית חברים לרפואה אני רואה מערכת ממוחשבת מתקדמת שעוקבת אחר מלאי התרופות, תאריכי התפוגה, והחולים הזקוקים להן. צוות של רוקחים בודק כל תרופה לפני העברתה לנזקקים.

"חברים לרפואה אינו מחלק תרופות באופן שרירותי", מבהיר הרוקח האחראי. "כל מטופל עובר תהליך רישום מסודר, מציג מרשמים ומסמכים רפואיים. התרופות ניתנות רק למי שזקוק להן מבחינה רפואית ונמצא במצוקה כלכלית".

היעילות מרשימה: כל תרופה שנרכשה או התקבלה ואין בה שימוש, במקום להיזרק, מגיעה לחולה שאין ביכולתו לרכוש אותה. שימוש חוזר זה - הצלת חיים של ממש וחסכון ישיר על בריאות ברמה הלאומית.

במהלך יום הסיוור, פגשתי מספר מטופלים. את ר משה שהגיע בדיוק עם הילד מהצהרון: "המחלה הכרונית שלי מחייבת תרופות קבועות. במסגרת התקציב המשפחתי שלנו, ההוצאה החודשית על תרופות יצרה פער תקציבי בלתי אפשרי. הסיוע מהארגון מאפשר לנו לשמור על איזון כלכלי בסיסי".

הממשק עם מערכת הבריאות הציבורית מורכב. צוות משפטי במקום מטפל בנושא תרופות שאינן בסל הבריאות, ומסייע למטופלים במציאת זכויותיהם. "לעתים יש פער בין מה שרשום בנהלים לבין המציאות", מסביר עורך דין המתנדב בארגון. "מטרתנו לגשר על הפער הזה".

תקופת הפסח קריטית עבור הארגון. לקראת החג, הציב הארגון

במסגרת מבצע "והצלתי" נקודות איסוף מיוחדות בכל סניפי רשת "אור החיים" בבני ברק ובנקודות נוספות ברחבי הארץ. הצפי השנה הוא לאיסוף של כ-300,000 קופסאות תרופות.

התמונה של מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל בקביעת מזווה בבית המרקחת של חברים לרפואה מעטרת את אחד הקירות המרכזיים. כשתהיתי על כך, ציטט ר"ב ליכרמן מלשונו של מרן זצוק"ל: "אפשר וחובה לומר לציבור, בגלל שאתם יכולים לעזור עם התרופות יש איסור לזרוק אותם וזה בגדר כל תשחית דאורייתא".

הצד האחר של המשוואה מתבטא בעדויות של תורם: "מעולם לא חשבתי על הערך החיים של התרופות שהשתמשתי בהן רק באופן חלקי. כשהבאתי קופסת תרופה שכמעט השלכתי, קלטתי דבר מדהים ומיטלטל "לפעמים פח האשפה שלי זה חיים של מישהו אחר ר"ל".

בצאתי מהמרכז הלוגיסטי, נותרה אצלי תחושה עמוקה של התפעלות מהתפקיד הקריטי שממלא ארגון "חברים לרפואה". במציאות המורכבת של עולם הרפואה והתרופות, הצליח הארגון ליצור מודל ייחודי המעניק מענה חיוני לעשרות אלפי נזקקים.

כפי שסיכם זאת ליכרמן: "כל תרופה שנתרמת במקום שתיורק - פיחשה הצלת חיים ממש. וזו לא רק אמירה, אלא מציאות אמפירית שאנו עדים לה מדי יום".

לפרטים: "חברים לרפואה" - 03-5792220